

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

KAUNO RAJONO GARLIAVOS JONUČIŲ PROGIMNAZIJOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2018 m. balandžio 23–27 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda:

Vadovaujančioji vertintoja – Irena Ričkusienė.

Darius Kaplūnas, Vida Makutienė, Edita Navickienė, Asta Poželė, Jūratė Adrija Šidlauskienė, Žydrūnas Tautvydas – vertintojai.

Vizito metu stebėtos 142 veiklos (dalykų pamokos, neformaliojo švietimo veikla ir kt.), iš jų lygiais vertintos 136 veiklos. Vertinimo metu gilintasi į Garliavos Jonučių progimnazijos mokinių, mokytojų ir pagalbos specialistų veiklą pamokose, administracijos, klasių vadovų ir aptarnaujančio personalo darbą, dalyvauta šešiuose susitikimuose su įvairiomis įstaigoje veikiančiomis grupėmis, savivaldos institucijomis; analizuota pastarųjų dvejų metų progimnazijos veikla. Išorinio vertinimo savaitę nestebėta vienuolikos pedagogų veikla: devyni – sirgo, vienas – dirba penktadieniais (vertinimui pasibaigus), vienas – vaiko priežiūros atostogose. Išvadų pagrindimui naudotasi Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros (NMVA), Kauno rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus pateikta informacija bei Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS) skelbiamais progimnazijos 2017–2018 m. m. duomenimis. Darbe vadovautasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. redakcija, naudotasi Geros mokyklos koncepcija.

MOKYKLOS KONTEKSTAS

Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazija įsteigta 2014 m. rugsėjo 1d. Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Jonučių vidurinę mokyklą, padalijus į gimnaziją ir progimnaziją. Abi ugdymo įstaigos įkurtos viename pastate, kurio projektinis pajėgumas 1116 mokinių, bet jame mokosi 1419 mokinių (progimnazijos – 1234, gimnazijos – 185 mokiniai). Tai yra 27 proc. daugiau už projektinį pajėgumą. Dėl to perpildytos klasės, trūksta kabinetų, sunku užtikrinti vaikų saugumą per pertraukas. Gimnazija (III–IV klasės) užima pastato trečio aukšto 11 kabinetų. Aktų sale naudojasi abi mokyklos. Dalis kūno kultūros pamokų vyksta Garliavos kultūros ir sporto centre. Pastato priežiūros išlaidas apmoka progimnazija. Progimnazijos ugdymo aplinka aprūpinta šiuolaikine mokymo(si) įranga ir priemonėmis. Įstaigoje finansiniai ištekliai tvarkomi racionaliai. Tinkamai investuojant gaunamas lėšas, gerinamos mokinių ir darbuotojų darbo sąlygos

Garliavoje yra keturios bendrojo ugdymo mokyklos, bet daugiau kaip pusė visų Garliavos mokinių mokosi Jonučių progimnazijoje, kurią lanko vaikai iš miesto, Alšėnų ir Garliavos apylinkių seniūnijų. Plečiantis gyvenamųjų namų statyboms šiose teritorijose gyventojų skaičius nuolat didėja, todėl per pastaruosius metus mokinių skaičius padidėjo daugiau nei 100 mokinių. Progimnazijoje (vizito metu) mokėsi 1241 mokinys, iš jų 138 mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių. 2017–2018 m. m. (I pusmetyje) mokiniai vidutiniškai praleido po 39,5 pamokas (2016–2017 m. m. – 89,3 pamokas), 1,1 – be pateisinamos priežasties (2016–2017 m. m. – 2 pamokas). Neformaliojo švietimo veiklose dalyvauja 51,1 proc., už įstaigos ribų – 25,8 proc. mokinių.

Ekonominė progimnaziją lankančių mokinių šeimų situacija yra gera, nes beveik visi tėvai dirba Garliavos ar vos už 1 kilometro esančio Kauno miesto įmonėse. Į naujai šalia mokyklos statomus namus keliasi pasiturintys žmonės ir verslininkai. 6,1 proc. progimnazijos mokinių gauna

nemokamą maitinimą. 6,2 proc. mokinių gyvena socialinės rizikos šeimose, 1,3 proc. – probleminėse ir disfunkcinėse (asocialiose) šeimose.

Visi progimnazijos vadovai yra įgiję II vadybinę kategoriją. Įstaigoje dirba 104 pedagogai. Visi pedagogai turi reikiamą išsilavinimą, būtinas profesijai kompetencijas, įgiję pakankamai aukštą kvalifikaciją: dirba penki (4,8 proc.) ekspertai, 53 (51,0 proc.) metodininkai, 38 (36,5 proc.) vyresnieji mokytojai, 7 (6,7 proc.) mokytojai ir vienas (1,0 proc.) pedagogas, neturintis kvalifikacinės kategorijos.

Progimnazijoje įgyvendinami keturi tarptautiniai, po vieną mokomąjį ir bendruomenės projektai. Glaudus bendradarbiavimas vyksta su Jonučių gimnazija – kartu rengiami savaitės veiklos planai, organizuojami bendri renginiai. Abi švietimo įstaigos puoselėja ir tęsia Kauno r. Garliavos Jonučių vidurinės mokyklos, 2014 metų spalio 25 dieną atšventusios savo veiklos 40 metų jubiliejų, gražias tradicijas, vertingus pasiekimus.

Progimnazija lanksčiai įgyvendina Valstybės švietimo strategijos 2013–2022 m. tikslus: pirmąjį („*pasiekti tokį pedagoginį bendruomenių lygį, kad jų daugumą sudaro apmąstantys, nuolat tobulėjantys ir rezultatyviai dirbantys profesionalūs mokytojai...*“), antrąjį („*įdiegti... švietimo kokybės kultūrą, užtikrinančią savivaldos, socialinės partnerystės ir vadovų lyderystės darną*“), trečiąjį („*užtikrinant švietimo prieinamumą ir lygias galimybes, ... suteikti mokiniams ...palankiausias galimybes išskleisti individualius gebėjimus ir tenkinti specialiuosius ugdymosi poreikius...*“ ir ketvirtąjį („*sukurti paskatų ir sąlygų mokytis visą gyvenimą sistemą, grįstą veiksnia pagalba atpažįstant save ir renkantis kelią veiklos pasaulyje*“).

Garliavos Jonučių progimnaziją verta pagirti už savitą bendradarbiavimą su tėvais (4.2.2. – 4 lygis).

STIPRIEJI MOKYKLOS ASPEKTAI

1. Asmenybės tapsmas (1.1.1. – 3 lygis).

Progimnazijoje ugdant asmenines mokinių savybes didelis dėmesys skiriamas individualiam vertybinių nuostatų formavimui. Mokyklos bendruomenė susitelkusiai dirba siekdama išugdyti savimi pasitikinčius, aktyvius mokinius, kurių dauguma nebijo iššūkių, moka objektyviai įsivertinti savo asmeninę kompetenciją. Aktyvi mokinių savivaldos veikla padeda priimti mokinių bendruomenei reikšmingus sprendimus, spręsti aktualius klausimus, ugdyti pasitikėjimą savimi, toleranciją, bendravimą ir bendradarbiavimą, prisiimti atsakomybę. Įgyvendinamos prevencinės programos moko mokinius įsitraukti į saugios bei pagarbios mokyklinės aplinkos kūrimą, leidžia išvengti netinkamo elgesio, bendraamžių atstūmimo, impulsyvumo, ugdo mokinių atsparumą neigiamoms įtakoms, moko rinktis sąmoningai sveiką gyvenimo būdą. Ugdymas karjerai įgyvendinamas ugdymo procese ir kitose – tikslingai numatytose – veiklose.

2. Mokyklos pasiekimai ir pažanga (1.2.2. – 3 lygis).

Progimnazijos mokinių pasiekimai yra geri ir atitinka Bendrosiose ugdymo programose keliamus tikslus, mokinių galias. Mokykloje sistemingai kaupiami ir analizuojami Nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai, pusmečių mokinių pažangumo, metinių pasiekimų ataskaitos, kontrolinių darbų rezultatai, mokinių lankomumo, tarptautinių tyrimų rezultatai ir kt. Mokykloje analizuojami apibendrinti faktiniai duomenys, ieškoma būdų kiekvieno mokinio galių pažinimui, ugdymosi(si) proceso bei daromos mokinio pažangos stebėjimui ir įvertinimui, mokinio mokymosi sunkumų diagnozavimui laiku. Sukauptais duomenimis tinkamai naudojamos planuojant mokinių poreikiams skirtas valandas. Bendruomenė apie mokyklos veiklą ir rezultatus veiksmingai informuojama įvairiais būdais. Mokyklos dalykiniai pasiekimai ir pasiekimai konkursuose, olimpiadose, sportinėse varžybose skatina daugumos mokinių socialinę brandą bei asmenybės augimą.

3. Mokymosi džiaugsmas (2.2.1. – 3 lygis).

Mokymosi džiaugsmą mokiniai patyrė, kai skirtos užduotys skatino smalsumą, metodai bei vertinimas – mokinių pasitenkinimą mokymusi, patyrė sėkmę ir buvo skatinti džiaugtis ne tik savo,

bet ir draugų pasiekimais. 11,6 proc. stebėtų pamokų mokymosi džiaugsmas nurodytas kaip stiprusis pamokos aspektas. Dauguma (66,9 proc.) mokytojų planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, tikslingai naudoja informacines kompiuterines technologijas. Vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė veikla, kurią organizuojant atsižvelgiama į ugdymo įstaigos tikslus, mokinių mokymosi poreikius. Tikslingai ir kryptingai organizuojamos edukacinės išvykos miesto ir šalies aplinkose.

4. Mokymosi socialumas (2.3.1. – 3 lygis).

Dauguma mokinių geba ir yra motyvuojami mokytis bendradarbiaujant įvairiomis aplinkybėmis, gelbsti vieni kitiems mokantis. Mokymosi socialumas kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas 40 pamokų (29,4 proc.). 5 pamokose (3,7 proc.) – išskirtas kaip tobulintinas aspektas. Dauguma mokinių geba viešai išsakyti savo mintis, išklausti kitus, klausti, diskutuoti, argumentuoti savo nuomonę. Tikslingas bendradarbiavimas stebėtose pamokose skatino mokinių atsakingą mokymąsi, bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymąsi.

5. Veiklos, įvykiai ir nuotykių (2.3.2. – 3 lygis).

Mokiniam siūlomos įvairios neformaliojo švietimo programos ir kitos veiklos progimnazijoje ir už jos ribų, šalyje ir tarptautinėje erdvėje, kurios skirtos mokinių asmeninėms ir bendrosioms kompetencijoms ugdyti. Mokiniai veiklą(-as) renkasi pagal poreikį. 2017–2018 m. m. 1–4 kl. Mokiniam skirtos 55 val., 5–8 kl. – 45 val. neformaliojo švietimo valandos. Mokiniai turi galimybę lankyti užsiėmimus šalia esančiame Garliavos sporto ir kultūros centre, papildomai teikiamos paslaugos: į progimnaziją ateina neformaliojo vaikų švietimo teikėjai. Progimnazijoje tenkinant mokinių saviraišką, yra organizuojami įvairūs renginiai, akcijos, talkos, išvykos, varžybos ir kitokia veikla, vykdoma mokinių dalyvavimo atskiruose renginiuose, projektuose ir kt. statistika, iš kurios aišku, jog veiklomis susidomėję dauguma progimnazijos mokinių.

6. Edukacinės išvykos (3.2.1. – 4 lygis).

Mokykla edukacinės išvykas tikslingai ir kryptingai planuoja, aptaria, tobulina. Tai suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnės patirties, būti mokomiems įvairesnių žmonių ir susieti mokymąsi su savo interesais. Išvykose derinamos teorijos žinios ir praktinė veikla, ugdomos mokymosi mokytis, pažinimo kompetencijos. Jose dalyvauja beveik visi mokiniai. Progimnazija vykdydama įvairius šalies bei tarptautinius projektus sudaro sąlygas mokiniams pažinti svečias šalis, bendrauti užsienio kalbomis, tobulinti komunikavimo kompetenciją.

7. Pasidalyta lyderystė (4.1.2. – 4 lygis).

Progimnazija pasižymi aktyviu mokytojų ir mokinių, tėvų, socialinių partnerių bendradarbiavimu, aukšta bendravimo kultūra, kai kiekvienas turi galimybę būti įvertintas už savo lyderystės gebėjimus. Progimnazijoje sudarytos sąlygos teikti savo idėjas, rodyti iniciatyvą visiems bendruomenės nariams. Lyderiais įvardinti vadovai, Tėvų forumas, Tėvų seimas, mokytojai, kurie įgyvendina ugdymo turinio naujoves, projektus, geba bendradarbiauti, dalijasi patirtimi progimnazijoje ir už jos ribų, skatina progimnazijos tobulėjimo procesus, sudaro sąlygas pasidalytai lyderystei, kurių mokiniai pasiekia aukštų rezultatų. Progimnazijoje visiems bendruomenės nariams suteikiama laisvė rodyti iniciatyvą, veiksmingai skatinama ugdytis lyderystės gebėjimus, prisiimti atsakomybę už susitarimų įgyvendinimą.

8. Progimnazijos savivalda (4.1.3. – 3 lygis).

Progimnazijos valdyme atstovaujami daugumos bendruomenės narių interesai, o priimti sprendimai tobulina progimnazijos veiklą. Yra atskiri, tėvų interesams atstovaujantys savivaldos organai, Tėvų seimas, Tėvų forumas, kurie didesnę dėmesį skiria ugdymosi aplinkų kokybei, saugumui užtikrinti, savišvietai ir teikia įvairius rekomendacinio pobūdžio pasiūlymus, kurie, atsižvelgiant į sprendžiamus klausimus, nukreipiami progimnazijos vadovams, Progimnazijos, Mokytojų, ar Mokinių taryboms. Atstovai į Progimnazijos, Mokytojų ir Mokinių tarybas renkami demokratiškai, siekiant visų bendruomenės narių interesų atstovavimo. Progimnazijos tarybų veikla reali, dauguma jos narių aiškiai nurodė veiklos privalumus ir trūkumus. Jos svarsto mokyklos veiklos metines ataskaitas, teikia siūlymus įvairiais klausimais, priima ir įgyvendina sprendimus, kurie keičia mokyklos gyvenimą.

9. Bendradarbiavimo kultūra (4.2.1. – 4 lygis).

Progimnazijos bendruomenė solidari, santyčiai joje grindžiami geranoriškumu vienas kitam bei kolegialia pagalba, veikla – komandiniu darbu. Visoms veikloms vykdyti suburiamos ilgalaikės ir trumpalaikės darbo grupės, kurios formuojamos atsižvelgiant į pedagogų savanorišką pasirinkimą bei kompetenciją. Darbo grupių nariai bendradarbiauja rengdami progimnazijos veiklos ir ugdymo planus, skirstydami išteklius, lėšas mokymo priemonėms įsigyti, organizuodami renginius, akcijas, išvykas, projektines veiklas. Už veiklos, planų rengimą atsakomybę prisiima savivaldos grupių pirmininkai ir progimnazijos vadovai. Profesinis tobulėjimas vyksta planingai, aptariamasis metodinėse grupėse bei Metodinėje taryboje. Mokytojai dalijasi gerąja patirtimi, įgyta progimnazijoje ir už jos ribų.

10. Progimnazijos tinklaveika (4.2.3 – 3 lygis).

Progimnazija yra atvira pasauliui: dauguma bendruomenės narių domisi kintančiu pasauliu, mezga socialinius ryšius, bendradarbiauja su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, kitomis įstaigomis, kurios yra naudingos mokinių asmenybės raidai. Progimnazijoje palaikomi ryšiai ir su buvusiais mokiniais, jie dalyvauja karjeros ugdymo veiklose.

TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Diferencijavimas, individualizavimas, suasmeninimas (2.2.2. – 2 lygis).

Vienas iš progimnazijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetų per pastaruosius trejus metus buvo ugdymo diferencijavimas, tačiau pokalbiuose su mokytojais siekiant išsiaiškinti, kokie pokyčiai įvyko šioje srityje, konkrečius pavyzdžius pateikė pavieniai mokytojai. Progimnazijoje pagal pritaikytas bendrąsias programas ugdomi 25 mokiniai, vienas mokinys – pagal individualizuotą programą, yra gabių mokinių – jie stebėtose pamokose taip pat stokojo dėmesio. 32 (23,5 proc.) vertintojų stebėtose pamokose šis aspektas nurodytas kaip tobulintinas, nes nepaisant skirtingų gebėjimų, mokiniams buvo skirtos vienodos užduotys. *Jeigu mokytojai, pripažindami mokinių skirtybes, numatytų diferencijuotus pamokos uždavinius, nurodytų pamatuojamus ir aiškius užduočių ir veiklų kriterijus, daugiau dėmesio skirtų tiek specialiųjų poreikių, tiek gabiems mokiniams, pritaikydami ugdymo turinį, metodus, tempą, priemones, dalytūsi šio aspekto tobulinimo patirtimi ir profesine sėkme, mokiniai pagal savo polinkius ir gebėjimus pasiektų geresnių rezultatų ir pažangos.*

2. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis).

38,7 proc. pamokų vertintojai fiksavo aiškius vertinimo kriterijus, kurie buvo sieti su pamokos uždaviniu, aiškiai nusakyta, kada ir kaip jie bus taikomi, išsiaiškinta, ko iš mokinių tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas. Kaip stiprusis pamokos aspektas, vertinimo kriterijų aiškumas deklaruotas 12 (8,5 proc.) pamokų. Vertinimo kriterijų aiškumas yra patenkinamas, nes 61,3 proc. pamokų jie buvo tik iš dalies susieti su pamokos uždaviniu, neaptarti su mokiniais arba visai neskelbti. Kaip tobulintinas pamokos aspektas vertinimo kriterijų aiškumas išskirtas 39 (27,5 proc.) pamokose. *Apibendrinę išvardytus argumentus, vertintojai padarė išvadą, kad aiškių vertinimo kriterijų pateikimas ir aptarimas pamokoje prisidėtų prie mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir įsivertinimo lyginant su išsikeltu uždaviniu, didintų mokinių mokymosi motyvaciją, stiprintų mokėjimo mokytis kompetenciją, tikėtina, tai darytų teigiamos įtakos mokymosi rezultatams.*

3. Pastatas ir jo aplinka (3.1.2. – 2 lygis).

Jaukumas ir estetiškumas kuriamas geranoriškomis pedagogų, mokinių ir jų tėvų pastangomis, stengiamasi mokykloje įrengti patogias ir jaukias aktyvaus ir pasyvaus poilsio bei darbo zonas. Didėjantis mokinių skaičius progimnazijoje lemia kabinetų trūkumą. Papildomi kabinetai įrengiami mažinant koridorių erdves, naikinant fojė, bet to nepakanka. Kabinetuose trūksta vietos, mokytojams sunku taikyti grupinius darbo metodus, todėl 13,9 proc. stebėtų pamokų ergonomiškumas išskirtas kaip tobulintinas pamokos veiklos aspektas. Ugdymo įstaigos saugumui užtikrinti veikia 6 skaitmeninės lauko ir 1 vidaus vaizdo kameros, tačiau jos jau morališkai pasenusios ir nebesusitvarko su duomenų srautu. Ugdymo įstaigos pastatui reikalinga išorės ir vidaus renovacija – šių remonto darbų progimnazija negali atlikti viena, jai būtina pagalba.

Darytina išvada, kad atlikta progimnazijos vidaus ir išorės renovacija pagerintų edukacinių ir kitų erdvių estetiškumą, ergonomiškumą ir sudarytų geresnes sąlygas mokytis ir dirbti visai progimnazijos bendruomenei.

4. Sprendimų pagrindumas (4.1.1. – 2 lygis).

Progimnazijoje įgyvendinama Ugdymo kokybės užtikrinimo sistema ir vykdomas mokyklos veiklos kokybės įsivertinimas. Atliekamas platusis ir giluminis įsivertinimas. Duomenys pristatomi savivaldos institucijose, tačiau mokyklos interneto svetainėje jie neskelbiami. Veiklos kokybės įsivertinimo planas rengiamas nesistemiškai. Atliekant giluminį veiklos kokybės įsivertinimą nėra kuriamos iliustracijos arba duomenų vertinimo kriterijai, nepateikiamos rekomendacijos mokyklos veiklai tobulinti. Rekomendacijos pasirinktam tobulinti rodikliui pateikiamos tik atlikus platųjį įsivertinimą, tačiau jų turinys neatitinka pasirinktojo rodiklio. Progimnazijoje yra sukurta efektyvių veiklos kokybės įsivertinimo elementų, tačiau dar nėra bendros veiklos kokybės įsivertinimo sistemos. *Jeigu bendruomenė susitelktų gilinti įsivertinimo įgūdžius, ieškotų įvairesnių įsivertinimo metodų ir būdų, susitartų dėl giluminio veiklos kokybės įsivertinimo kriterijų, giliau sietų bendrus progimnazijos įsivertinimo duomenis su individualia refleksija ir asmeniniu profesionalumo tobulinimu, tikėtina, kad gerėtų mokyklos veiklos tobulinimo kultūra.*